

Strålebehandlede patienter mødes af mistro og lang ventetid

Patienter med cancer i munden og halscancerpatienter får ødelagt deres tænder af stråling, men mange skal efterfølgende slås med regionerne om støtte til dyre tandlægegeregninger. Det skriver Tandlægebladet.

• Af Charlotte Søllner Hernø
csh@raskmagasinet.dk

Sagsbehandlingstider på over et halvt år eller langtrukne slagsmål med regionernes tandlægekonsulenter. Det er virkeligheden for mange strålebehandlede hoved-hals-cancer-patienter, når de skal søge støtte til tandbehandling. Strålebehandlingen går hårdt ud over både knogler, slimhinder og spytkirtler i munden, og for en stor dels vedkommende betyder det ødelagte tandsæt på kort tid og store tandlægegeregninger, når der skal rettes op på dårligdommene.

Tandlæge Lars Nygaard, der har behandlet mange strålebehandlede patienter, kalder støttelovgivningen for absurd. Den siger, at patienten selv skal dokumentere betydelige skader som følge af strålebehandlingen. Det giver to problemer, forklarer Lars Nygaard. Dels kan det være svært for en patient at bevise, om et dårligt tandsæt skyldes strålerne. Dels lægger ordet "betydelige" op til den enkelte tandlægekonsulents fortolkning.

"Det er en gummiparagraf, der er meget svær at håndtere for tandlægekonsulenterne i regionerne," siger han.

Patienter giver op, når de skal slås om støtte

Lars Nygaard vurderer, at mange patienter giver op, når de skal slås med regionen om støtte. Og i enkelte tilfælde når patienten at dø, inden støtten bliver godkendt.

"Det er besynderligt, at man som patient med en alvorlig kræftsygdom skal udsættes for mistro og bureaukrati. Især når man tænker på, hvor mange millioner en kræftbehandling koster, virker det absurd, at man begynder at blive nærig, når folk får følger af kræftbehandlingen," siger han.

Det synspunkt bakkes op af netværket for hals- og mundhulekræft i Kræftens Bekæmpelse.

"Hvis man går til lægen med brækket ben, spørger lægen ikke, hvordan benet så ud før ulykken. Det gør man med strålebehandlede patienter", siger Niels Jessen fra netværket.

Formanden for Tandlægeforeningen, Freddie Sloth-Lisbjerg, mener, at systemet ikke tager nok hensyn til patientens behov:

"Patienter, som har fået tandskader på grund af strålebehandling, bør sikres hurtig støtte til tandbehandling. Vi kan ikke være bekendt at lade patienter i stikken, som i forvejen er ramt af en livstruende kræftsygdom," siger Freddie Sloth-Lisbjerg.

Lovgivningen bør laves om

I patientnetværket mener man, at lovgivningen bør laves om, så man i stedet for at slås om at skaffe dokumentation, eller hvornår skaderne er omfattende nok, får tilskud til tandbehandling, så snart man kommer over en fastsat stråledosis i hoved-hals-området. En anden mulighed er at gøre behandling af senfølger til en opgave for hospitalerne, mener netværket.

"Det ville også give patienterne noget tryk, at det er folk, der kender til området, som behandler det," siger Niels Jessen.

Lars Nygaard mener også, specialiserede tandlæger skal tage sig af patienterne, fordi det ofte er komplicerede forløb, de skal igennem. "Det er i dag alt for tilfældigt, hvor patienterne havner", siger han.

For at gøre opmærksom på den livstruende sygdom, cancer i munden, har Tandlægeforeningen gennemført en oplysningskampagne i løbet af september måned. Formålet har været at informere patienter om sygdommen, og hvad de selv kan gøre for at forebygge den samt at rådgive tandlæger om, hvordan de opdager sygdommen.

